

BERG KOMMUNE

2019-2029

KOMMUNEPLANENS AREALDEL

DOKUMENTER

A Planbeskrivelse

B Planbestemmelser

C Vedlegg

Dato for siste revisjon: 04.11.2019

Dato for kommunestyrets vedtak: 12.11.2019

INNHold

1. INNLEDNING	3
1.1. Hensikten med planen.....	3
1.2. Forankring i plan- og bygningsloven.....	3
2. PREMISSE OG FØRINGER FOR PLANARBEIDET.....	4
2.1. Kommunale planer og vedtak.....	4
3. SAMFUNNSUTVIKLING	6
3.1. Demografi	6
3.2. Kommuneplanens samfunnsdel	7
4. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING.....	11
5. BESKRIVELSE AV PLANEN.....	11
5.1. Forholdet til gjeldende planer	11
5.2. Plankrav ved utbygging.....	11
5.3. Arealplanens deler (dokumentoversikt).....	12
5.4. Planens avgrensninger.....	12
6. KONSEKVENsutREDNING.....	12
6.1. Utredningstema.....	12
6.2. Metodikk.....	14
6.3. Kunnskapsgrunlaget	15
7. BESKRIVELSE AV PLANEN.....	16
7.1. Bebyggelse og anlegg	16
7.2. Boligbebyggelse	16
7.3. Fritidsbebyggelse	16
7.4. Råstoffutvinning	17
7.5. Næringsbebyggelse	17
7.6. Andre typer bebyggelse og anlegg	18
7.7. Grav- og urnelund.....	18
7.8. Parkering.....	18
7.9. Grønnstruktur	19
7.10. Landbruks-, Natur-, Friluftsmål samt Reindrift	20
7.11. Hensynssoner.....	20
8. SENJAHOPEN FISKERIHAVN – PÅGÅENDE UTBEDRINGSprosjekt	22

8.1. Behov for byggemasser	23
9. PLANENS SAMLEDE VIRKNINGER	32
9.1. Styrking av tettstedene	32
9.2. Bevaring av ubebyggete områder	32
9.3. Bevaring av spesielt verdifulle natur- og kulturressurser.....	33
9.4. Styrking av reiselivet og friluftslivet i kommunen	33
9.5. Tilgang på byggemasser – Utbedring Senjahopen fiskerihavn.....	33
9.6. Oppdatert arealoversikt	34

1. INNLEDNING

Berg kommune har per i dag to overordnede planer: kommuneplanens arealdel 2010-2013 (-2020) og kommuneplanens samfunnsdel 2000-2010. I tillegg finnes flere kommunedelplaner og temaplaner. Kommunen vedtok i 2016 kommunal planstrategi hvor både arealdel og samfunnsdel ble vedtatt revidert. Denne planstrategien omfattet også planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel jf. plan- og bygningsloven § 10-1. I 2017 ble det imidlertid vedtatt i Stortinget at Berg skal bli en del av den nye storkommunen Senja fra 01.01.2020. Som følge av endringer i Bergs framtidsutsikter ble ny planstrategi utarbeidet og denne ble vedtatt 03.05.2018. I seneste planstrategi er revisjon av kommuneplanens samfunnsdel tatt ut, men revisjon av arealdelen er prioritert. Planprogram for arbeidet ble fasttatt sammen med vedtak av daværende planstrategi 16.06.2016.

I arbeidet med kommuneplanen har det vært fokus på å få en god oversikt over kommunens arealer og nåværende arealbruk. Planen legger ikke opp til så mange nye byggeområder, men det har vært viktig at de områder som avsettes til utbygging/ fortetting er attraktive og egnete med tanke på infrastruktur og tilgjengelighet.

Siden revisjon av samfunnsdelen måtte prioriteres ned inngår det i denne arealplanen et mer omfattende kapittel om samfunnsutvikling enn det som vanligvis inngår i en arealdel til kommuneplan. I kapittel 3 er det gjort vurderinger av Berg kommunes samfunnsutvikling, visjoner, mål og strategier. Hvordan disse best mulig skal innlemmes i kommunens arealutvikling har vært et viktig fokus i arbeidet med arealdelen.

1.1. Hensikten med planen

Alle kommuner er pålagt å ha en kommuneplan, og denne skal deles i en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen er et strategidokument hvor man tar stilling til kommunens langsiktige mål og utfordringer samt strategier for å nå og møte disse. Hensikten med arealdelen er å følge opp og konkretisere strategiene fra samfunnsdelen og vise hvordan kommunen skal nå sine mål gjennom fremtidig arealbruk. Arealdelen skal angi hovedtrekkene for arealdisponeringen i kommunen, gi rammer og betingelser for hvilke tiltak og arealbruksendringer som kan settes i verk og tydelig vise hvor det finnes viktige hensyn som skal ivaretas.

På grunn av manglende kapasitet over tid er kommunens samfunnsdel utdatert.

Kommuneplanens arealdel består av et plankart, planbestemmelser, ROS-analyse og denne planbeskrivelsen med konsekvensutredning, samt temakart.

1.2. Forankring i plan- og bygningsloven

Plan- og bygningsloven (heretter: pbl.) § 11-5 slår fast at: «Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen som viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk».

I § 11-6 hjemles rettsvirkningen av planen: «Kommuneplanens arealdel fastsetter framtidig arealbruk for området og er ved kommunestyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak (...)». Dette innebærer at det i utgangspunktet kun tillates tiltak som er i tråd med planen. På denne måten sikrer man en forutsigbar arealforvaltning i kommunen. Kommuneplanens forbud mot tiltak som strider mot planen gjelder så vel for statlige og regionale organ som for kommunen selv og private aktører.

Unntak fra kommuneplanens arealdel kan kun skje gjennom dispensasjonsvedtak. Omfattende dispensasjonspraksis har vært vanlig i flere kommuner og har fått mye negativt fokus. Forvaltningen av arealene bør skje planmessig og ut ifra et helhetlig perspektiv. En forutsetning

for en fungerende kommuneplan er derfor at planen tas opp til vurdering jevnlig og oppdateres ved behov.

Fra og med vedtaksdato opphever denne arealplanen kommuneplanens arealdel 2010 – 2013 (-2020). Plankart og -bestemmelser utgjør planens juridiske dokumenter. Denne planbeskrivelsen og tilhørende temakart er supplerende dokumenter som er laget for å utdype de sentrale delene av planen, og kan brukes som grunnlag for å tolke intensjonene bak den juridiske delen av planen. Planen har for øvrig ROS-analyse og konsekvensutredning av enkeltområder som vedlegg.

18 reguleringsplaner videreføres uendret i denne planen. Disse er vist som hvite felt med hensynssone H910 i plankartet. Om disse planene sier pbl. §1-5 at «*Ny plan går ved eventuell motstrid foran eldre plan eller planbestemmelser for samme areal med mindre annet er fastsatt i den nye planen eller regional planbestemmelse*». Dette betyr at dersom det skulle oppstå motstrid mellom kommuneplanen og eldre reguleringsplaner (vedtatt før kommuneplanen) i enkeltsaker, vil kommuneplanen sette rettsvirkningen av reguleringsplanen til side. Hvor langt en eventuell motstrid rekker må imidlertid bero på en konkret tolkning av planene.

Kommuneplanens arealdel gir ikke kommunen adgang til ekspropriasjon og planen medfører ingen gjennomføringsplikt for tiltakene.

Kommunen kan avslå å fremme reguleringsplan i strid med vedtatt arealplan. Dersom kommunen likevel ønsker at det fremmes reguleringsplan i strid med arealplanen kan det utløses krav om konsekvensutredning jf. forskrift om konsekvensutredninger.

2. PREMISSER OG FØRINGER FOR PLANARBEIDET

2.1. Kommunale planer og vedtak

2.1.1 Kommunal planstrategi og planprogram for revisjon av kommuneplanen

Kommunal planstrategi ligger til grunn for arbeidet med kommuneplanens arealdel. Felles dokument for kommunal planstrategi og planprogram for revisjon av kommuneplanen ble vedtatt i kommunestyret 16.06.2016. Planstrategien er senere revidert og dato for vedtak er 16.05.2018. Som planprogram med beskrevet opplegg for kommuneplanrevisjonen gjelder dokumentet av 16.06.2016.

2.1.2 Kommunedelplaner og temaplaner

- Alkohol- og ruspolitisk handlingsplan 2008 – 2012
- Atomberedskapsplan for Berg, Dyrøy, Lenvik, Sørreisa, Torsken og Tranøy
- Eldrepolitisk handlingsplan 2009 – 2011
- Energi- og klimaplan 2010 – 2014
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)
- Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2012-2015
- Kulturminneplan 2015-2019
- Overordnet kriseplan 2016
- Pandemiplan 2016-2018
- Psykiatriplan 2011 – 2016
- Smittevernplan
- Trafikksikkerhetsplan 2009 – 2012 (under revisjon)
- Økonomiplan 2018

2.1.3 Regionale planer og vedtak

- Fylkesplan for Troms 2014 – 2025
- Regional plan for handel og service i Troms 2015 – 2024
- Regional transportplan
- Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2014 – 2025
- Regional plan for idrett og anlegg 2014 – 2025

2.1.4 Statlige planer og vedtak

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging utarbeides hvert fjerde år og skal legges til grunn for kommunestyrenes planarbeid og statlige myndigheters medvirkning i denne planleggingen. Hensikten er å sikre sammenheng mellom nasjonal, regional og kommunal planlegging og slik sørge for forutsigbar utvikling etter felles målsettinger.

For utarbeidingen av kommuneplanens arealdel 2019-2029 har følgende punkter vært spesielt vektlagt:

- Identifisering av viktige verdier av naturmangfold og landskap, friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø.
- Sikring av naturgrunnlaget for samisk næringsutvikling og samfunnsliv.
- Attraktive og klimavennlige tettstedsområder.
- Planlegging for verdiskaping, bærekraftig næringsutvikling og innovasjon.
- Sikring av viktige jordbruksområder, samtidig som det tilrettelegges for nye og grønne næringer som grønt reiseliv, mat med lokal identitet og utnyttelse av bioenergi
- Fastsetting av et tydelig skille mellom tettstedsområder, områder med spredt bebyggelse og større, sammenhengende LNFR-områder uten bebyggelse.
- Økt bruk av IKT i planleggingen: En viktig målsetting for revisjonen av planen har vært å få en oppdatert kommuneplan i digitalt format. Dette er viktig for å sikre enkel tilgang til digitale plandata gjennom bruk av digitalt planregister slik at man kan ta i bruk verktøy for digital plandialog og byggesaksbehandling.

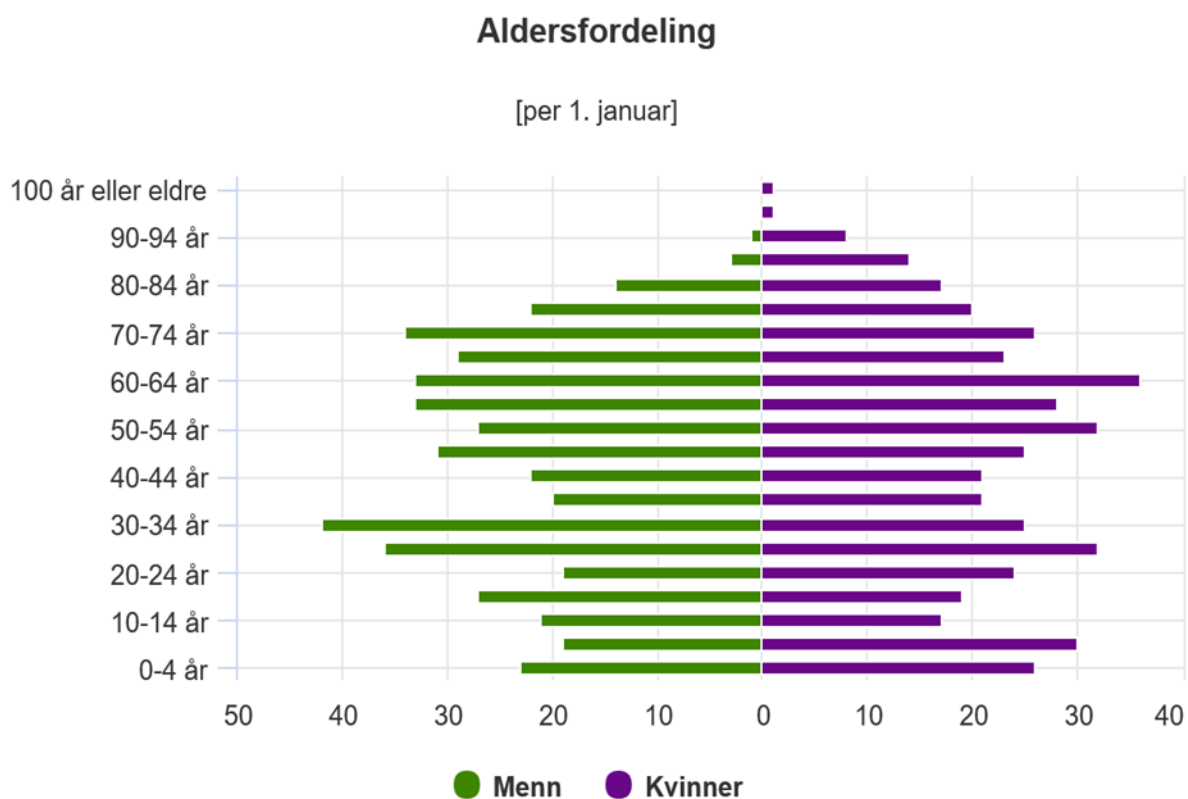
2.1.5 Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

Formålet med retningslinjene er å tydeliggjøre nasjonal arealpolitikk i 100-metersbeltet langs sjøen. Målet er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen.

Berg kommune ligger i det som defineres som sone 3 i planretningslinjene, og bebyggelse i strandsonen kan tillates der areal for formålet er avsatt i plan. Samtidig er Berg en kystkommune hvor strandsonen er sentral. Dette innebærer både at enkelte funksjoner naturlig må legges til strandsonen (f.eks. fiskerirettete næringsformål) og at strandsonen er et populært område for ferdsel og friluftsliv. På grunn av topografien i kommunen er mange steder strandsonen det eneste stedet det er mulig å bygge, og da er et totalt forbud mot bebyggelse i 100-metersbeltet uforenlig med menneskelig bosetting og aktivitet. I denne planen er de to hensynene veiet opp mot hverandre og temaet «funksjonell strandsoner» inngår i konsekvensutredningen av alle de nye byggeområdene som er foreslått i planen.

3. SAMFUNNSUTVIKLING

3.1. Demografi

Figur 1: Aldersfordelingen i befolkningen i Berg kommune. Kilde: SSB per 01.01.2018.

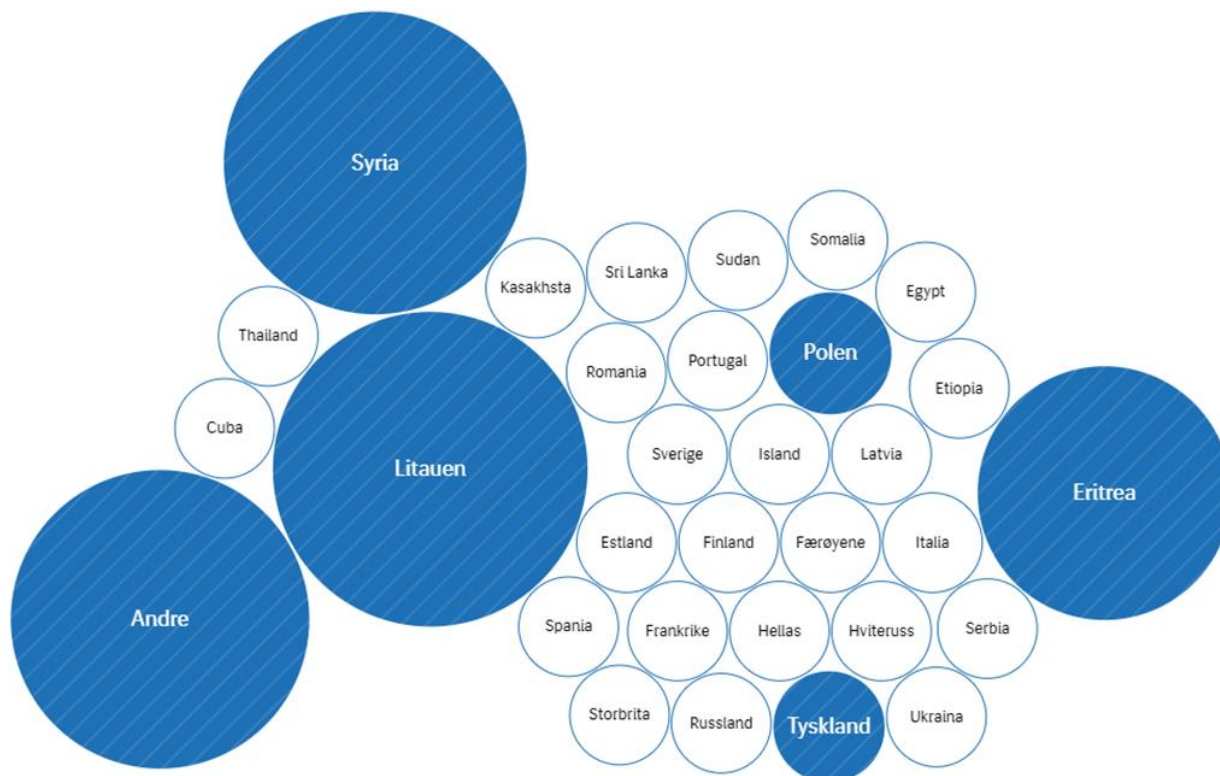
Innbyggertallet i Berg kommune per 2. kvartal 2018 er på 893 personer. Kommunen hadde i 2017 netto fraflytting på 18 personer, og siden befolkningstoppen i 1959 er folketallet tilnærmet halvert. Tall fra SSB viser at kommunen hadde en positiv fødsels- og dødsrate på 6 personer i 2017, men på grunn av netto fraflytting er det estimerte folketallet for 2030 beregnet å være på 871 personer, og per 2040 på 835 personer.

Figuren over viser befolkningspyramide per 01.01.2018 for Berg kommune med antall kvinner (lilla stolper) og menn (grønne stolper). Kjønnfordelingen er relativt normal for små kommuner i Norge med til dels en overrepresentasjon av menn særlig i aldersgruppen 30-34 år. Figuren indikerer at kommunen kommer til å få en økning i antall eldre i tiden fremover.

Forventet levealder for kvinner og menn er litt under gjennomsnittet enn i resten av landet. For menn er forventet levealder 79,6 år i Berg kommune, men den er 80,91 på landsbasis. For kvinner er forventet levealder 83,9 år i kommunen og 84,28 på landsbasis.

Ifølge tall fra Integrerings- og Mangfoldsdirektoratet utgjør innvandrere 16,6 % av befolkningen i Berg kommune, for Norge er tallet 14,1 %. Per 01.01.2018 hadde Berg 150 innbyggere med innvandrerbakgrunn. 51 av disse var registrerte arbeidsinnvandrere til kommunens lokale industri og øvrige næringsvirksomhet. Det var 70 registrert som flyktningeinnvandrere og de resterende 30 var i stor grad familieinnvandrere. Figuren under viser fordelingen av personer i Berg med innvandrerbakgrunn og deres opprinnelsesland.

Sysselsettingen blant kommunens innbyggere med innvandrerbakgrunn ligger 1,8 % høyere enn blant befolkningen for øvrig.

Figur 2: Figuren viser antall personer med innvandrerbakgrunn fordelt etter landbakgrunn i 2018 i Berg. Kilde: SSB per 01.01.2018.

I kommunen er det en stor andel personer med realkompetanse eller grunnskoleutdanning. Høyeste utdanningsnivå blant innbyggerne over 16 år er grunnskole for 43 %, videregående for 37 % og høyere utdanning for 16 %. Som sammenligningsgrunnlag ligger landsgjennomsnittet på 26% for grunnskole, 37% for videregående og 33% for høyere utdanning.

3.2. Kommuneplanens samfunnsdel

I plan og bygningsloven står det innledende i § 11-2: «**§ 11-2 Kommuneplanens samfunnsdel:** *Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.*».

Gjeldende samfunnsdel i kommuneplan for Berg kommune ble vedtatt i år 2000. Kommunens planstrategi, vedtatt i 2016, tilsier at dagens kommuneplan ikke lenger er aktuell, og dermed ikke egner seg som styringsredskap i kommunens videre planlegging. For å få en oversikt over hva Berg kommune ønsker i sin samfunnsutvikling må en derfor ta utgangspunkt i planstrategien. I planstrategien presenteres fokusområder for kommunen i planperioden.

3.2.1 Kommunens visjon, mål og strategier

Visjonen og hovedmålsettingen i kommuneplanens samfunnsdel fra 2000 lyder «Berg kommune skal være et næringsmessig sentrum på yttersida med varierte muligheter innen arbeid og fritid og med innbyggerne i fokus». I utgangspunktet lå en revisjon av samfunnsdelen inne i kommunens

planstrategi fra 2016, men i forbindelse med kommunereformen ble revisjonen utsatt. Planstrategien legger likevel vekt på noen satsningsområder: **nye arbeidsplasser, økt bolyst og økt folketall i kommunen.**

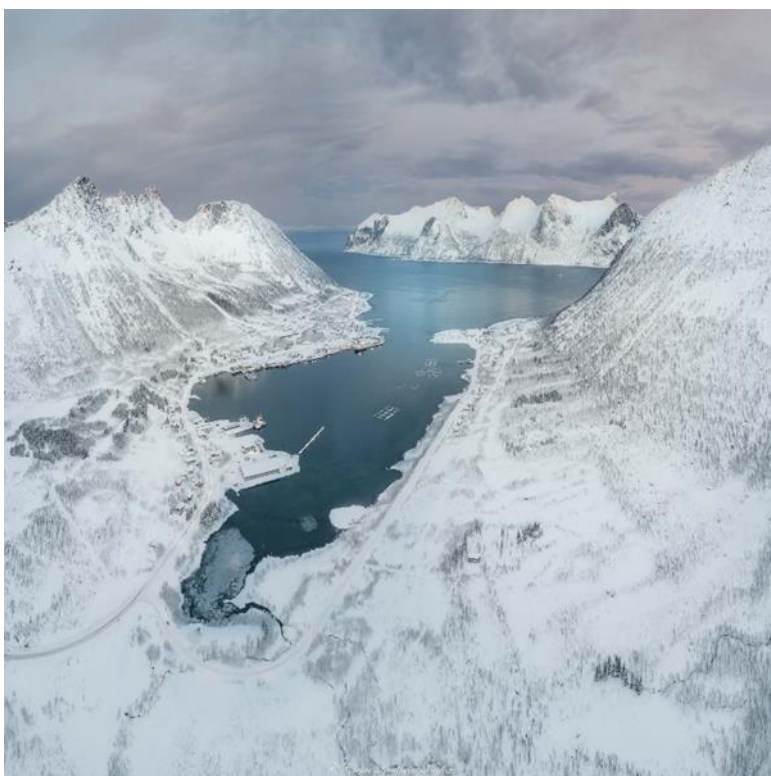
I forbindelse med at det er etablert flyktningmottak i kommunen har Berg fått nye utfordringer når det gjelder etablering av tilstrekkelig antall boliger, etablering av system for norskopplæring og øvrig integrering av flyktningene i lokalmiljøet. Et stort antall arbeidsinnvandrere og flyktninger skaper et flerkulturelt samfunn. Kommunen har med bakgrunn i dette iverksatt en rekke tiltak som skaper trivsel og lokal integrering av de nye borgerne. Det er uten tvil viktig at kommunen fortsetter å legge til rette for tiltak og skaper gode forhold som stimulerer til samfunnsutvikling som inkluderer alle.

Kommunen ønsker å tilrettelegge for god helse blant befolkningen i samarbeid med idretts- og friluftsansjasjoner. Bedre helse vil også legge til rette for at innbyggerne kan bo hjemme lengre og redusere behovet for institusjonelle helsetjenester.

Deler av Berg kommune har ikke mobildekning og/eller bredbånd, og uten dekning kan næringsetablering bli vanskelig. God mobildekning og bredbånd er også ofte en forutsetning for bosetting og turistvirksomhet i dagens samfunn. Det er mål om minimum 4G-dekning i hele kommunen og det jobbes med planer for å skaffe bredbånd til gjenstående bygder. Bedre dekning bidrar til økt kommunikasjon, økt samfunnsikkerhet og gjør kommunen mer attraktiv for nye innbyggerne og nytt næringsliv.

3.2.2 Næring og stedsidentitet i Berg kommune

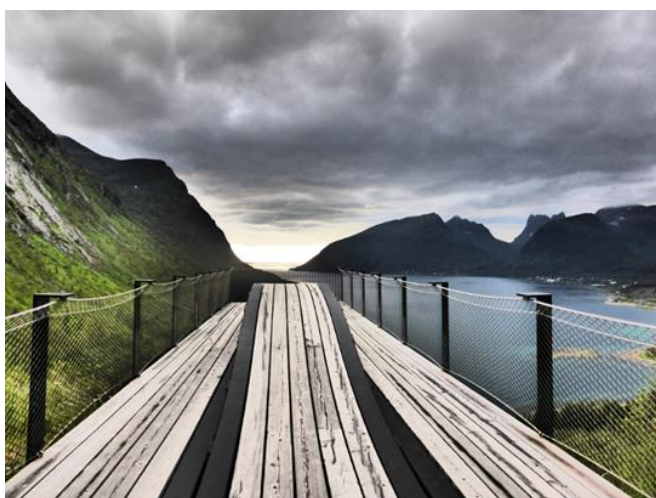
Verdiskapningen i Berg kommune er høy per innbygger. Tradisjonelt sett har kommunen levd av fiskeri og bergverk. De senere årene har det blitt et godt tilskudd av nye næringer som havbruk og reiseliv, og antall turister har økt betraktelig. Dette har ført til skjerpet behov for servicebedrifter som tilbyr et mangfold av tjenester og varer. Berg kommune har storslått natur og etterspørsel etter opplevelser til sjøs og på land har etterhvert skapt en sterk reiselivskommune i en attraktiv region. Innenfor kommunens grenser vil turister blant annet kunne oppleve nordlys, rafting, fisketurer, lokalmat, troll-park, hundspanntur, kajakkstur, midnattsturer, hytteturer, trugeturer og villmarksafari.

Fiskeflåten i Berg kommune er hovedsakelig lokalisert i Senjahopen og Mefjordvær. I Senjahopen ligger den største fiskerihavna i Midt-Troms, som har stor betydning for bosetning og sysselsetning i Berg kommune. I 2015 ble det ilandført fangster til en verdi av 598 millioner kroner i Senjahopen. De lokale fiskerne har gjennomgående små fartøy og fisker primært etter torsk. Antall lokale fiskere er imidlertid mer enn halvert de siste 15 årene, mens antall fremmedfiskere som bruker havna har økt betydelig. Fiskeindustrien i Senjahopen har investert for milliardbeløp gjennom mange år, og det er viktig at kommunen ivaretar sin rolle som tilrettelegger av infrastruktur og næringsarealer på en god måte.

Denne utviklingen, kombinert med at stadig større båter besøker havna, skaper behov for å gjøre tiltak i havnen. Det er bevilget 139 millioner kroner fra staten til mudring og utdyping av innsailinga til Senjahopen i løpet av perioden 2018-2029. For å komme raskest mulig i gang med arbeidet har Berg kommune søkt statlig garanti for forskottering, slik at oppstart kan skje allerede i 2019.

Skaland Graphite AS, lokalisert på Skaland, er Europas største produsent av grafitt, som er et viktig industrielt mineral. Det produseres årlig 12 000 tonn amorf grafitt som blant annet brukes til støpmasse, maling, batterier og blyanter. En økende produksjon av elbiler har økt etterspørselen etter grafitt i produksjon av batterier. Grafitt fra Senja er omtalt som et av verdens reneste produkter, og er et av kun 18 steder i verden hvor det produseres grafitt fra naturen.

Nasjonal Turistveg går blant annet gjennom Berg kommune. Veien tilbyr utrolige utsiktspunkter og snor seg gjennom et dramatisk landskap. Naturen inviterer friluftsfolk til fjellvandring, klatring, padling, dykking og frikjøring ned bratte fjellsider. Slike opplevelser tiltrekker turister fra hele verden, noe som stedvis skaper utfordringer for infrastrukturen med boplass, spisesteder og rasteplasser. Det er forventet at økningen av turister fortsetter, derfor er det viktig at det utformes en strategisk plan for hvilke tiltak som må prioriteres for at Berg best skal kunne tilpasse seg den økte interessen for kommunen.

3.2.3 Satsing fremover

For å bidra til økt innbyggertall legger kommunen blant annet til rette for attraktive boligtomter til privatpersoner som ønsker å etablere seg. Berg kommune ønsker å legge til rette for bolig, barnehage og skole for sine innbyggere. Alle som trenger barnehageplass skal få det og barneskoletilbudet er godt. Ved å opprettholde og styrke satsingen på barn og unge vil det kunne bidra til å gjøre kommunen attraktiv for unge som ønsker å etablere seg.

Fokusområder fremover er:

- Stabilisere og øke folketallet
- Utvikle de eksisterende næringer og tilrettelegge for nye næringer og servicetilbud
- God tjenesteyting fra kommunen som organisasjon
- Tilrettelegge for gode helsefremmende tiltak
- Integreringsfremmende tjenester som skaper et godt liv i kommunen for innvandrere
- Øke trivsel og legge til rette for sosialt samvær og frivillige organisasjoner
- Medvirke til bedre boliger for eksisterende og nye innbyggere
- Full barnehagedekning og godt skoletilbud
- Fokus på bærekraftig tettstedsutvikling og stimulere til mer effektiv energibruk.

Et godt satsningsområde er å informere om mulighetene i kommunen for unge nyutdannede. Kommunen er full av arbeidsmuligheter og industri, og de som flytter til større byer for å ta høyere utdanning må bli klar over de mulighetene som finnes i Berg ved endt utdanning. Studenter som er glade i sin hjemløse er god reklame for kommunen. En sterk stedsidentitet er derfor viktig.

4. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

Planen er utarbeidet under medvirkning fra kommunens politikere, sentrale, regionale og lokale myndigheter, kommunens innbyggere og næringsaktører, interesseorganisasjoner samt kommunens administrasjon.

To ganger har planen vært i regionalt planforum Troms. Første gang var høst 2016, og siste gang var 07. juni 2018.

I forbindelse med varsel av oppstart ble det avholdt åtte folkemøter på ulike steder i kommunen.

Liste med oppsummering av alle innspill som har kommet inn til planarbeidet finnes som vedlegg til denne planbeskrivelsen.

Planprosess	
Planoppstart	Juni 2016
Folkemøter (åtte stk)	Høsten 2016
Planforum Troms	Høsten 2016
Innhenting av planfaglig bistand	April 2018
Planforum Troms	Juni 2018
Utarbeiding av planforslag	Mai 2018 – Juni 2019
Politisk førstegangsbehandling	23. mai 2019
Høring og offentlig ettersyn (med utsatt frist)	Juni – September 2019
Politisk sluttbehandling	12. november 2019

5. BESKRIVELSE AV PLANEN

5.1. Forholdet til gjeldende planer

Den nye arealdelen til kommuneplanen avløser Kommuneplanens arealdel 2010 – 2013 (-2020) vedtatt i kommunestyret 21.06.2011.

Kystplan II Midt- og Sør-Troms er under revisjon og vil trolig vedtas i løpet av 2019, men inntil denne er vedtatt gjelder Kystplan Midt- og Sør-Troms vedtatt i 2015.

5.2. Plankrav ved utbygging

I planbestemmelsene er det satt krav om en rekke byggetiltak etter PBL. § 20-1 ikke kan settes i verk uten godkjent reguleringsplan. Dette fordi en reguleringsplan vil avklare detaljer i området, samt sikre nødvendig lokal medvirkning, som det ikke er hensiktsmessig å avklare gjennom en overordnet kommuneplan. Gjennom den enkelte reguleringsplanprosess vil nødvendige tema bli utredet og prosessen vil sikre at sektormyndigheter og berørte parter blir involvert.

Det er formålstjenlig at enkelte tiltak kan gjennomføres uten krav om reguleringsplan. De bygninger og tiltak som kan gjennomføres uten krav om regulering er nevnt i bestemmelsene. Dette gjelder

fortetting i etablerte bolig- og fritidsboligområder, tiltak knyttet til eksisterende bebyggelse samt utbygging av spredt fritidsbebyggelse i LNFR-områder så lenge antallet, lokalisering og utformingskriteriene i bestemmelsene blir fulgt.

5.3. Arealplanens deler (dokumentoversikt)

Kommuneplanens arealdel består av følgende dokumenter:

- Plankart i målestokk 1:30 000 (A0)
- Planbestemmelser og retningslinjer
- Planbeskrivelse med vurdering av samlede konsekvenser (dette dokumentet)
- Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)
- Temakart – Naturfare
- Temakart – Havnivå
- Temakart - Reindrift
- Temakart - Landbruk
- Temakart - Kulturminner
- Temakart - Tur- og friluftsområder

5.4. Planens avgrensninger

Berg kommune ligger nord-vest på Senja. Landarealet i Berg er på ca. 277 km², mens sjøarealet utgjør ca. halvannen gang så mye. Berg kommune grenser til kommunene Torsken, Tranøy og Lenvik, samt til territorialgrensen. I kommuneplanens arealdel inngår kun landareal.

6. KONSEKVENsutredning

Plan- og bygningslovens § 4-2 første ledd sier at alle planer skal ha en beskrivelse som beskriver planens formål, hovedinnhold og virkninger, samt setter planen inn i en kontekst i forhold til øvrige rammer. For kommuneplanens arealdel skal fokus være å gi overordnede avklaringer rundt lokalisering og arealformål. Det skal lages en konsekvensutredning som tar for seg hvert enkelt område og baserer seg på foreliggende/kjent informasjon. Målet er at konsekvensutredningen på dette plannivået skal gi et godt nok beslutningsgrunnlag for å vurdere om området egner seg til foreslått arealbruk. Det er valgt å bruke en metodikk med fargekoder for å gjøre vurderingene enkle å formidle.

I henhold til veileder fra miljøverndepartementet (T-1493) skal det også gjøres en samlet vurdering av planens virkninger. Dette for at en kan vurdere om planen samlet sett er akseptabel i forhold til miljø og samfunn. Det er i planbeskrivelsen gjort en vurdering av planens virkninger gruppert etter arealformål/tema.

I arealdelen er det lokalisering som er det sentrale, altså om arealer avsettes til bebyggelse eller til LNFR/ friområde. I planen er det valgt å være mest mulig generell i valget av type byggeområder og overlate til etterfølgende regulering å spesifisere dette nærmere.

6.1. Utredningstema

For nye utbyggingsområder eller for områder som får en endret arealbruk (ikke LNFR) skal det lages en verdi- og konsekvensutredning (KU).

For hvert område skal det gjennomføres en forenklet verdivurdering. Med utgangspunkt i verdivurderingen, og en vurdering av konflikter knyttet til endring av arealbruken, er konsekvensene vurdert. Vurderingen av verdi og konsekvenser er basert på kjente registreringer i

kommunen, hos regionale myndigheter, faglige skjønn, befaringer i området og andre kjente opplysninger. Vurderingene skal være på et beslutningsrelevant nivå. Utredninger gjort i kommuneplanen legger også føringer for hva som eventuelt skal utredes i reguleringsplan.

I verdi- og konsekvensutredningen er følgende tema vurdert:

Natur- og miljøressurser	Samfunn
Naturverdier og biologisk mangfold	Forurensning
Jord- og skogressurser	Friluftsliv og folkehelse
Reindrift	Barn og unge
Funksjonell strandsone, sjø og vassdrag	Næringsliv og sysselsetting (her under reiseliv)
Landskap	Havbruk og fiskeri
Kulturminner	Infrastruktur, transportbehov og kommunalt tjenestetilbud

6.2. Metodikk

Forskrift om konsekvensutredninger og tilhørende veileder ligger til grunn for utredningsarbeidet og følgende framgangsmåte er fulgt:

Trinn 1: Avgrensning av utredningsområdet og eventuelt influensområdet. Områdenes avgrensning følger som regel av merknad fra grunneier eller interessent, eller er basert på kommunens egen vurdering av områdets egnethet til et aktuelt formål. Naturlig influensområde avgjøres med tanke på aktuelt tema og ønsket formål avsatt i planen.

Trinn 2: Områdets verdi for hvert tema vurderes på bakgrunn av foreliggende data og avgrensning av området. Verdi settes på en tre-delt skala:

I	Liten verdi
II	Middels verdi
III	Stor verdi

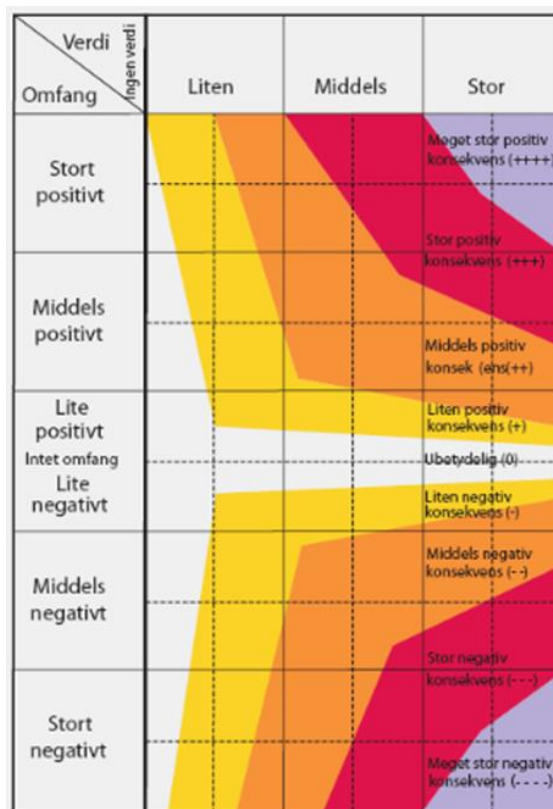
Trinn 3: Omfanget av foreslått/planlagt tiltak vurderes i forhold til 0-alternativet (ingen utbygging/ endret arealbruk) for hvert tema. Omfang settes på en syv-delt skala:

---	= stort negativt omfang
--	= middels negativt omfang
-	= lite negativt omfang
0	= intet omfang
+	= lite positivt omfang
++	= middels positivt omfang
+++	= stort positivt omfang

Trinn 4: Områdets verdi og tiltakets omfang resulterer i en konsekvens for hvert enkelt tema. For å fastsette konsekvens benyttes konsekvensvifta fra Statens vegvesens håndbok om konsekvensanalyser.

Trinn 5: Samlet vurdering av konsekvens for et gitt utbyggingsområde baseres på resultatene av vurdering av konsekvens for de enkelte tema supplert med forhold som faglig skjønn, lokalkunnskap og eventuelle spesielle forhold ved den aktuelle utbyggingen. Her inngår en vurdering av forslagene til enkeltområder opp mot målene i kommunens strategi for fremtidig arealbruk. Konklusjonen ender med en faglig anbefaling for videre behandling i planarbeidet.

Det vises til konsekvensutredning av enkeltområder i vedlegg.

6.3. Kunnskapsgrunnlaget

Natur- og miljøressurser	Kunnskapsgrunnlag
Naturverdier og biologisk mangfold	Naturbase.no
Jord- og skogressurser	Gårdskart fra nibio.no
Samiske interesser (herunder reindrift)	Tromsatlas.no
Funksjonell strandsone, sjø og vassdrag	Flyfoto
Mineralressurser	NGU.no
Landskap	Flyfoto
Kulturminner	Kommunens kulturminnekartlegging, SEFRAK, Askeladden
Samfunn	
Forurensning	
Friluftsliv og folkehelse	Kommunens friluftslivskartlegging, temakart: Tur- og friluftsområder datert 08.05.2018
Barn og unge	
Næringsliv og sysselsetting (herunder reiseliv)	
Havbruk og fiskeri	
Infrastruktur, transportbehov og kommunalt tjenestetilbud	

7. BESKRIVELSE AV PLANEN

7.1. Bebyggelse og anlegg

Med vekt på samordnet areal og transportplanlegging, bokvalitet (bredest mulig tilbud til innbyggerne med tanke på sosial og teknisk infrastruktur) og av hensyn til klima og forsvarlig økonomisk drift av kommunen er det ønskelig at fremtidige boliger fortrinnsvis plasseres nær eller i etablerte tettsteder. Senjahopen og Mefjordvær er utvalgte tettsteder hvor kommunen ønsker å satse på utvikling og fortetting. Her er arealer avsatt til fortetting av etablerte områder for bebyggelse og anlegg i planen. I formålet inngår ulike typer bebyggelse, herunder bolig. For boligbygging i disse områdene stilles ikke krav om regulering. For etablering av større næringsbygg o.l. stilles krav om detaljreguleringsplan. Prioriteringene vurderes til å være i tråd med nasjonal politikk for boligbygging og i tråd med en forsvarlig kommunal drift. Følgende nye områder avsettes til bebyggelse og anlegg (herunder næring og bolig) i planen:

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:
Bebyggelse og anlegg	BA5	Senjahopen
Bebyggelse og anlegg	BA6	Senjahopen
Bebyggelse og anlegg	BA15	Senjahopen
Bebyggelse og anlegg	BA16	Ersfjorden
Bebyggelse og anlegg	BA17	Steinfjorden

7.2. Boligbebyggelse

I tillegg til områder for bebyggelse og anlegg, jfr 5.1.4 i Senjahopen, Ersfjord og Steinfjorden er det avsatt to rene boligområder i planen. Det er videreført fem områder fra kommuneplanens arealdel 2010-2013 (2020) hvor spredt boligbebyggelse kan tillates i LNFR-områder.

Følgende nye områder er avsatt til bolig i planen:

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:
Bolig	B3	Mefjordvær
Bolig	B5	Steinfjorden

7.3. Fritidsbebyggelse

I likhet med boligbyggingen i Berg har bygging til fritidsformål skjedd spredt og uten overordnet strategi. Det finnes ikke en nøyaktig oversikt over antallet fritidsboliger, eller antall fradelte ubebygde tomter, i kommunen. Noe som bidrar til å redusere oversikten er at flere boliger har blitt omdisponert fra bolig til fritidsboliger. I tillegg finnes mange boliger som ikke formelt er omdisponert, men som benyttes til fritidsformål.

Fritidsbebyggelse er viktig for Berg da det bidrar til aktivitet, trivsel og handel, og utgjør også en del av kommunens tilrettelegging for turisme. Samtidig har kommunen erfart at fritidsbebyggelse

bør lokaliseres utenfor boligområder, og man ønsker at fritidsbebyggelse holdes utenfor tettstedene. Ny fritidsbebyggelse ønskes lokalisert i områder som allerede er tatt i bruk til formålet fremfor å «ta hull på» nye områder.

I kommuneplanen legges det til rette for ny fritidsbebyggelse innenfor følgende arealkategorier i planen:

- Fritidsbebyggelse
- Spredt fritidsbebyggelse i LNFR-område

Som prinsipp har man i planen åpnet for fritidsbebyggelse i LNFR-områdene som er delvis bebygget fra før, og det er lagt opp til en forenklet prosess med å få oppføre fritidsboliger i disse områdene. Intensjonen er å verne LNFR-områder som er ubebygget, evt. lite nedbygget, mot utbygging. Samtidig har fokus vært å avsette attraktive arealer til fritidsbebyggelse, slik at folk faktisk skal finne egnete tomter. Hvert område er gitt en betegnelse og antallet nye fritidsboliger som tillates i LNFR-områdene er angitt i planbestemmelsene.

Områdene som avsettes til fritidsbebyggelse (BFR) ses på som aktuelle for utvikling av tettere hyttefelt hvor det på sikt kan tilrettelegges for infrastruktur som vann, avløp og strøm dersom slikt ikke allerede er etablert. Fritidsbebyggelse som kan tillates i LNFR-områdene er tiltenkt en enklere standard, og ved etablering av fritidsbolig i LNFR-områder kan det ikke påregnes at kommunen verken vil besørge infrastruktur eller tillate at infrastruktur etableres på privat regning.

Følgende nye områder er avsatt til fritidsbebyggelse i planen:

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:
Fritidsbebyggelse	BFR1	Mefjordbotn
Fritidsbebyggelse	BFR4	Ersfjorden

7.4. Råstoffutvinning

Det avsettes areal for videreføring av seks eksisterende masseuttak, samt nyetablering/ gjenåpning av ett tidligere masseuttak i planen.

Følgende nye områder er avsatt til råstoffutvinning i planen:

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:
Råstoffutvinning	BRU1	Røssevika

7.5. Næringsbebyggelse

Berg har som mål å drive en aktiv næringsutvikling for å sikre nyskaping, nye arbeidsplasser og framtidig bosetting i kommunen. I planen er det avsatt arealer i tilknytning til eksisterende næring for å sikre muligheter for utvidelser i den kommende perioden, samt avsatt ett nytt næringsområde. I tillegg tillates næring under bebyggelse og anlegg, jfr. punkt 5.1.4 samt råstoffutvinning jfr. 5.1.7.

Ulike former for næringsbebyggelse og –aktivitet faller inn under flere av arealformålene i planen:

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:

Næringsbebyggelse	BN3	Senjahopen
Næringsbebyggelse	BN11	Straumsnes
Næringsbebyggelse	BN12	Kvalvika
Fritids- og turistformål	BFT1	Mefjordvær
Fritids- og turistformål	BFT2	Straumsnes

De områder som er avsatt i planen stammer hovedsakelig fra kommunens egne vurderinger. I planarbeidet har man mottatt lite innspill om konkrete initiativ til næringsutvikling, men kommunen ser svært positivt på slike initiativ. Dersom det skulle komme aktører som ønsker å etablere seg i Berg, eller dersom etablerte aktører har behov for utvidelser av eksisterende næringsområder, er kommunen på tilbudssiden når det gjelder dette.

7.6. Andre typer bebyggelse og anlegg

Det finnes flere områder i kommunen av ulik karakter, men som ikke passer inn under de øvrige arealformålene. Dette dreier seg bl.a. om lagerområder, naust, trafo, osv. Følgende nye områder er avsatt til dette formålet i planen:

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:
Båthus/ lagerplass	BAB4	Senjahopen
Naust	BAB5	Steinfjorden
Trafo	BAB10	Ressmålhågen

7.7. Grav- og urnelund

Det er lite kapasitet ved eksisterende gravlund på Skaland og det avsettes derfor areal for fremtidig utvidelse. Følgende nye områder er avsatt i planen:

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:
Grav- og urnelund	BGU2	Skaland
Grav- og urnelund	BGU3	Skaland

7.8. Parkering

Mange av innspillene som kom inn til planoppstart omhandlet behovet for parkeringsplasser i kommunen. Berg opplever nå den samme utviklingen som flere kommuner i Lofoten har opplevd over lengre tid; at turismen øker, på godt og vondt. Økt turisme bidrar til økt aktivitet og økt næringsgrunnlag i kommunen, samtidig medfører den økt trafikk i vegnettet og utløser behov for offentlige toalett. For å imøtekomme utfordringen er det avsatt areal for etablering av utfartsparkingsplasser flere steder i kommunen. Disse er relativt beskjedne i størrelse, men de er lokalisert til områder hvor trykket tidvis er stort. I de mest populære utfartsområdene og på de mest spektakulære utsiktspunktene er areal til parkeringsplass høyt prioritert for å få bukt

med parkering i vegbanen som kan bidra til trafikkfare. Det foreligger imidlertid ikke særskilte midler til etablering av disse anleggene. Følgende nye områder er avsatt i planen:

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:
Parkering	SPA5	Mefjordvær
Parkering	SPA6	Krokelvdalen
Parkering	SPA15	Steinfjorden
Parkering	SPA17	Straumsbotn
Parkering	SPA24	Bøvær
Parkering	SPA28	Bøvær

7.9. Grønnstruktur

Områdene som avsettes for framtidige friområder i planen er områder som kommunen har valgt å trekke fram som spesielt viktige å bevare åpne for allmenn ferdsel og opphold, og hvor man ønsker å ha mulighet og plangrunnlag for fysisk tilrettelegging og opparbeiding.

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:
Friområde	GF3	Myrlund
Friområde	GF4	Skaland
Friområde	GF7	Mefjordbotn
Friområde	GF8	Krokelvatnet

7.10. Landbruks-, Natur-, Friluftformål samt Reindrift

Det er ikke åpnet for nye områder for LNFR areal for spredt bolig-, fritids eller næringsbebyggelse (generell) eller LNFR for spredt boligbebyggelse.

7.10.1 Areal for spredt fritidsbebyggelse

Følgende nye områder er avsatt til LNFR med spredt fritidsbebyggelse:

Formål:	Benevnelse i plankartet:	Område:
LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	LSF5	Bøvær/Skaland
LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	LSF6	Straumsbotn, Forraneset
LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	LSF8	Straumsbotn
LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	LSF9	Straumsbotn
LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	LSF12	Straumsnes
LNFR med tillatt spredt fritidsbebyggelse	LSF17	Bøvær/Skaland

7.11. Hensynssoner

7.11.1 Sikrings-, støy- og faresoner

Sikringssone drikkevannskilde med tilhørende nedslagsfelt

Flere arealer er markert som hensynssoner for nedslagsfelt til drikkevann i plankartet. For disse områdene gjelder bestemmelser om tiltak og aktiviteter. Det er i kommunens og innbyggernes interesse å holde vannkildene med tilhørende nedslagsfelt rene og fri for bebyggelse samt unødig aktivitet.

Benevnelse i plankartet:	Område:
H110_1	Burstindvatnet
H110_2	Kvalvikvatnet
H110_3	Bjorvikelva
H110_4	Vanninntaket i Senjahopen
H110_5	Vanninntaket i Steinfjorden
H110_6	Finnsætervatnet

H110_7	Storvatnet i Hamn
H110_8	Ersfjordvatnet
H110_9	Bøvær
H110_10	Burstindvatnet
H110_11	Nedre Kvalvikvatnet

Annen sikringssone

De regulerte vannmagasinene som ligger innenfor kommunen er markert med hensynssone Annen sikringssone i plankartet. Slike regulerte vann kan være forbundet med unaturlige endringer i vannstand og usikker is m.v.

Benevnelse i plankartet:	Område:
H190_1	Roaldsvatnet
H190_2	Svarthollvatnet
H190_3	Store Hestvatnet
H190_4	Nedre Hestvatnet

Faresone: ras- og skredfare

Våren 2018 gjennomførte NVE omfattende skred- og rasfareundersøkelser i kommunen og rapport fra arbeidet ble ferdigstilt høst 2019. Rapporten inneholder bl.a. oppdaterte faresoner for skred i bratt terreng i kommunens bebygde områder. De oppdaterte faresonene kan med fordel brukes direkte i saksbehandlingen, noe som vil si at det ikke behøves videre utredninger for skred i bratt terreng for disse områdene. I kommunens mindre bebygde områder er ikke ras- og skredfare oppdatert etter de nye undersøkelsene, og ved byggesøknader eller andre tiltak i disse områdene må det utarbeides konkrete skredfarerapporter.

Faresone: høyspenningsanlegg

Flere steder i plankartet kan man se lange, smale felt med rød skravur. Dette er faresoner for høyspenningsanlegg. Det er ikke fare forbundet med kortvarig opphold og ferdsel i sonene, men det er knyttet planbestemmelser til dem som forbyr etablering av bebyggelse for varig opphold innenfor sonene.

7.11.2 Sone med særlige hensyn (§ 11-8 c, jf. § 12-6)

Hensyn reindrift

Berg er en viktig reindriftskommune og det er registrert reindriftsinteresser i form av beite ved ulike årstider, kalvingsland, paringsområder, flytt- og trekklei stort sett i hele kommunen. I konsekvensutredningen er de ulike tiltakene som foreslås i planen utredet med tanke på reindrift og andre samiske interesser. Det avsettes ikke areal i planen for noen tiltak som vil medføre store negative konsekvenser for reindriften. Hensynet til reindriftsinteressene i den videre arealforvaltningen i Berg er også styrket ved at det er utarbeidet temakart reindrift, samt at det i selve plankartet er markert hensynssoner for reindrift. Dette er de aller viktigste og mest sårbare områdene for næringa; trekk- og flyttlei og oppsamlingsplasser.

Hensyn friluftsliv

Vedlagt arealplanen ligger bl.a. temakart Tur- og friluftsområder. Dette er basert på friluftskartlegging som er gjort i kommunen. I temakartet er områdenes viktighet for temaet rangert og de aller viktigste områdene (svært viktige friluftsområder) er vist i selve plankartet som hensynssone friluftsliv.

Bevaring kulturmiljø

I plankartet er enkelte områder avsatt med hensynssone for bevaring av kulturmiljø. Det vises også til temakart Kulturminner for lokalisering av disse områdene. Bestemmelser og retningslinjer for områdene følger av Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø – Berg kommune 2015 – 2019.

7.11.3 Båndleggingszone (§ 11-8 d, jf. § 12-6)

Båndlegging etter lov om forvaltning av naturens mangfold

I kommunen finnes ett område som er båndlagt etter lov om forvaltning av naturens mangfold, tidligere naturvernloven.

Båndlegging etter lov om kulturminner

I plankartet er enkelte områder båndlagt etter lov om kulturminner. Bestemmelser og retningslinjer for disse områdene følger av Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø – Berg kommune 2015 – 2019. I Senjahopen har kulturmyndighetene gjennomført befarings av registrert kulturminne i forbindelse med detaljregulering, og de har ikke funnet noe i området. Som følge av dette vil avgrensning av kulturminnet bli revidert i Askeladden.

8. SENJAHOPEN FISKERIHAVN – PÅGÅENDE UTBEDRINGSPROSJEKT

Senjahopen er den største fiskerihavna i Midt-Troms, og har en sentral betydning for bosetning og sysselsetning i Berg kommune. Selve havna er det såkalte Hopsvatnet, en bukt i Mefjorden som er godt skjermet for vær og vind. Herfra er det kort avstand til rike fiskefelter utenfor Senja. Det gjør stedet til en svært attraktiv fiskerihavn.

Siden Nergård AS og Aksel Hansen AS etablerte seg tidlig på 70 tallet, er havna utviklet i flere trinn.

Sist mudring ble foretatt på 90-tallet. Da ble innseilingen mudret ned til dagens dybde for å legge til rette for levering av pelagisk fisk. I den forbindelse ble det også foretatt omfattende etablering av nye anlegg og bedrifter. Nå er den pelagiske flåten blitt større, og mange fartøy kan ikke gå inn i havna pga. at de er for store. Det har vært flere grunnberøringer ved levering.

Næringslivet og Berg kommune har lenge sett behovet for ytterligere utdyping både i innseilinga og havna, og har jobbet politisk for å få dette gjennomført.

I planprogram for revisjon av kommuneplan for Berg kommune (2017) datert 16.06.2016, er utvikling av fiskeribasert næring et sentralt mål, noe som blant annet innebærer å styrke Senjahopen som en attraktiv fiskerihavn for kystfiskeflåten. Berg kommune anser utviklingspotensialet for havna å være stort. Både

sjø- og landarealene i havna er i dag lite utnyttet. Med bakgrunn i dette igangsatte kommunen områderegulering for hele havneområdet.

Kystverket fulgte dette opp i 2013 og utarbeidet et forprosjekt som ble fremlagt i 2015. I deres plangrunnlag til Nasjonal transportplan, som ble overlevert til Samferdselsdepartementet 29. februar 2016, var det foreslått bevilget 117 millioner kroner for mudring og utdyping i Senjahopen i første tidsfase (senere justert til 139 millioner).

I Meld. St. 33 (2016–2017) (tilråding fra Samferdselsdepartementet av 5. april 2017, Nasjonal transportplan 2018–2029) var dette endret noe, og 20.06.2017 ble regjeringens forslag vedtatt, med visse justeringer.

I endelig vedtak er det bevilget 39 millioner til Senjahopen i perioden 2018-2023 og 100 millioner for perioden 2024-2029. Den siste bevilgningen kan bety en forsinkelse av oppstart, men det er åpnet for en statlig garanti som tilsier at arbeidet kan påbegynnes før.

Områdereguleringsplan for Senjahopen havn ble vedtatt 15.02.2018 og det jobbes med å få på plass en garanti for forskottering slik at byggeprosjektet kan påbegynnes i 2019.

8.1. Behov for byggemasser

I Kystverkets forprosjekt er kostnad og massebehov for de ulike utbedringstiltakene beregnet. Flere ulike alternativ er vurdert og for fem alternativ er kostnader beregnet. Ved samtlige alternativ er det behov for omfattende utdypingstiltak i havnen og utvidelse av innseilingen. Disse tiltakene vil medføre overskudd av masser. I tillegg er det behov for betydelige mengder med øvrige masser for andre byggetiltak i prosjektet. Bl.a. skal det etableres molo/sjeté med fylling i bakkant. Overskuddsmasser som ikke kan benyttes til byggetiltak vil deponeres. For etablering av strandkantdeponi er det behov for masser til plastring som skal hindre utvasking.

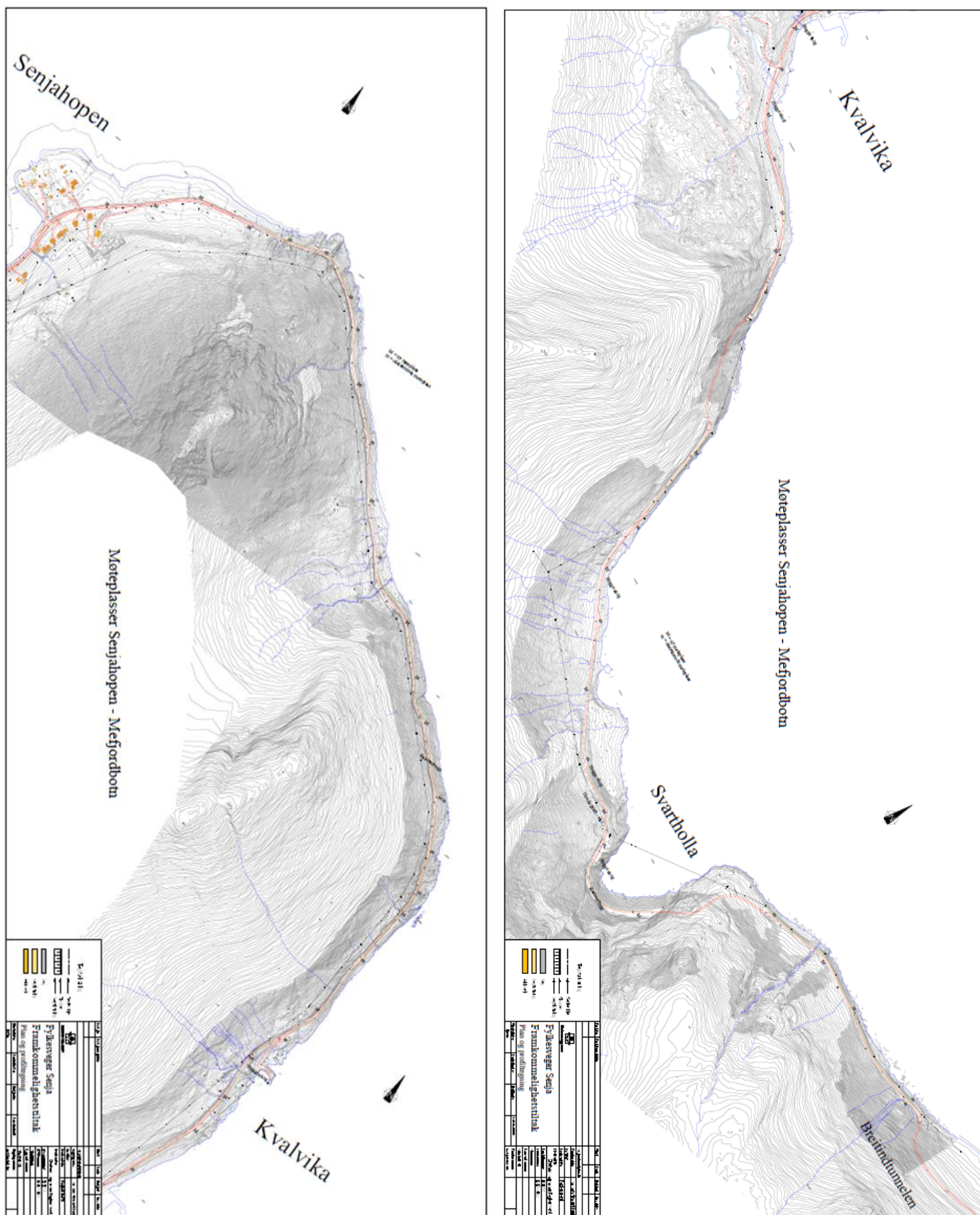
Detaljprosjektering av havna starter våren 2019, og etter detaljprosjektering kjenner en mer detaljer rundt massebehovene for havneprosjektet. Men Kystverkets forprosjekt angir noen overslag/estimat. På forprosjektstadiet opereres det med fem ulike alternativ når det gjelder bredde på innseiling og dybde i havna. For to deponi (øst og vest) jf. forprosjektets kapittel 11.2 er det behov for 310 000 t_{fm3} (t_{fm3} = tonn faste kubikk) inkludert sjeté. Det er svært viktig for prosjektets gjennomføring at tilstrekkelig mengder og typer steinmasser er stilt til rådighet på de kritiske tidspunkt i byggeprosessen og i arbeidet med kommuneplanens arealdel har også dette vært fokus. For å forenkle byggeprosessen og redusere behovet for transport har det vært viktig å tilrettelegge for tilgang på masser innad i kommunen og særlig i rimelig nærhet til Senjahopen.

8.1.1 Vegutbedring Senjahopen – Mefjordbotn

Utvidelses- og utdypingstiltak i havna vil bidra med noe masser til byggetiltakene i prosjektet, men det vil også være behov for steinblokker og andre fraksjoner. Det er derfor vurdert ulike tiltak som kan sikre tilgang på masser. I den forbindelse har Berg kommune sett på mulighet for en «vinn-vinn-løsning» i forbindelse med vegutbedring på fylkesveg 862 mellom Senjahopen og Mefjordbotn, hvor det uansett skal tas ut masser.

Denne vegstrekningen er svingete og flere steder er det smalt og uoversiktlig. En følge av utbedringen av Senjahopen havn kan bli økt transport av fisk langs Fv. 862 og trafikken på vegen vil trolig øke. Dette bidrar til å øke behovet for utbedring av vegen ytterligere. Berg kommune har arbeidet for en løsning hvor utbedringstiltak på vegen samordnes med havneprosjektet slik at overskuddsmasser fra vegprosjektet kan fraktes til havna og brukes i havneprosjektet. De mest omfattende av disse tiltakene må trolig detaljprosjekteres, men de er alle innenfor det areal som er avsatt til vegformål i plankartet og det er ikke stilt krav om regulering. Dette er en forutsetning for at havneprosjektet skal kunne realiseres innenfor de fastsatte tids- og kostnadsrammer.

I samråd med Statens vegvesen og Troms Fylkeskommune har Berg kommune diskutert aktuelle utbedrings-/ framkommelighetstiltak på vegstrekningen og kartfestet disse i skissekart som er vist i illustrasjonen nedenfor. Kartene er ikke juridisk bindende, men fungerer som arbeidsdokument. Berg kommune fortsetter dialogen med de overordnede etatene og sikrer framgang i dette arbeidet.

Figur 3: Arbeidskart for utbedringstiltak langs Fv. 862 mellom Senjahopen og Mefjordbotn

8.1.2 Masseuttak

For å sikre tilgang på alle typer masser har kommunen også sett behov for å avsette areal for fremtidig masseuttak i arealplanen. Ved vurderingen av aktuelle områder har fokuset vært mineralforekomster med mulighet for uttak av steinblokker. Tilgangen på masser i form av mindre fraksjoner er vurdert som ivaretatt gjennom tiltakene som skal gjøres i havna (utviding av innseiling og utdyping av havn) og gjennom vegutbedringstiltakene som er beskrevet i forrige delkapittel. Noe steinblokker er også mulig å få tak i forbindelse med vegutbedring, men for å sikre tilstrekkelige mengder er et fremtidig masseuttak avsatt i arealplanen.

Det er vurdert flere aktuelle områder hvor det tidligere har foregått uttak, men hvor terrenget ikke er arrondert etter endt aktivitet. Ingeniørgeolog har vurdert de ulike områdenes egnethet for formålet; uttak av blokker. En slik vurdering baseres bl.a. på forekomst av fast berg og synlig oppsprekking. Massenenes egenvekt er ikke vurdert. Videre er de aktuelle områdene vurdert i plansammenheng. I denne vurderingen er områdene også konsekvensutredet og utredning av de aktuelle områdene inngår i vedlegg 3 til arealplanen - Konsekvensvurdering av enkeltområder. Som del av konsekvensutredningen er det vurdert om det er tilgang på tilstrekkelig mengde masser innenfor de aktuelle områdene, om plassering av tiltaket vil medføre tungtrafikk forbi skole o.l., om tiltaket vil medføre store ekstrakostnader m.m.

Nedenfor er de områdene som ble vurdert beskrevet nærmere og kartutsnitt viser områdenes lokalisering.

Figur 4: Oversiktskart over de aktuelle områder for mulig fremtidig masseuttak

Dyngeneset

Figur 5: Dagens situasjon på Dyngeneset (foto hentet fra Google Street View)

Figur 6: Flyfoto og kartutsnitt av tidligere masseuttak på Dyngeneset.

På Dyngeneset er det tidligere hentet ut noe steinmasser, men formålet den gang er ukjent. Tidligere uttak er avsluttet uten at terrenget er arrondert eller tilbakeført til naturtilstand i henhold til dagens krav, slik at uttaksområdet fremstår som et stort og åpent sår i landskapet. I bakkant er skjæringen bratt og opptil flere meter høy. Dette utgjør et farlig område for ferdsel og ligger i tilknytning til et område som er registrert som «svært viktig friluftsområde».

Parallelt med skjæringen på oversiden går en høyspentledning i luftspenn (vist som en sort, tynn linje nord-sør i kartutsnitt ovenfor). Steinmasser er hentet ut så nærme ledningen som mulig, og ledningen har således avgrenset området. Bakkenfor høyspentledningen er terrenget svært bratt. Mot nord og sør er terrenget slakt.

Ingeniørgeologisk vurdering av steinmassene i området sier følgende basert på informasjon i NGUs Grus- og pukkdatabase (området er ikke befar):

«Et lite, nyåpnet brudd i vegkanten. Bruddet ligger i en lav rygg og har opp til 7-8 m høye snitt. Ryggen går over i en høy, slak fjellside like innenfor bruddet. Stor variasjon i bergartssammensetning og kornstørrelse, men domineres av granitt og migmatitt. Dominerende farge er lys grå. Bruddets størrelse er ca. 75x20 m.»

Med tanke på bergart, lokalisering og terreng er området vurdert som egnet til formålet; uttak av stein i fraksjonen større blokk. Men det er andre forhold som gjør området mindre egnet. Videre uttak vil trolig kreve at høyspentledningen må legges om, og på grunn av det bratte terrenget vil en alternativ trasé være vanskelig å få til. Det bratte terrenget vil også gjøre at videre uttak bakover vil medføre svært høye skjæringer, noe som både gjør selve uttaksarbeidet og den avsluttende tilbakeføringen av terrenget komplisert.

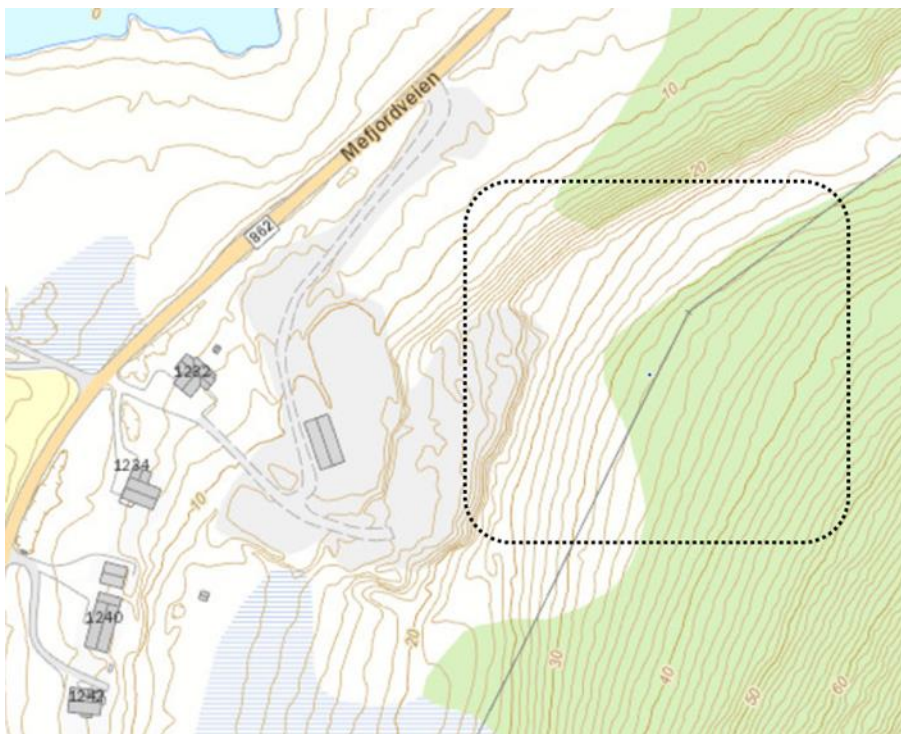
Områdets plassering på nordvestsiden av Senjahopen medfører også at massene må fraktes gjennom tettstedet og bl.a. forbi skolen.

Oppsummert er området vurdert som mindre egnet for fremtidig masseuttak, men uttaket kan med fordel avsluttes på en helhetlig måte slik at det blir en del av naturen. Tidligere/eksisterende masseuttak er vist i planen med bestemmelser om videre bruk av området.

Nålkytbukta

Figur 7: Flyfoto av tidligere masseuttak i Nålkytbukta. Område for mulig fremtidig uttak markert med svart stiptet linje.

Figur 8: Kartutsnitt

Det andre området som er vurdert ligger i Nålkymbukta, på sørøstsiden av Senjahopen. Det har foregått masseuttak i området tidligere og landskapet bærer tydelig preg av dette. Det er vurdert om det kan være aktuelt å ta ut masser i tilknytning til tidligere uttak hvor terrenget er gradvis stigende mot øst. Fjellet bakenfor er relativt bratt. Gjennom området går en høyspentlinje og et evt. masseuttak vil berøre traséen.

Ingeniørgeolog har befart området for å vurdere massenes egnethet for havneprosjektet og har følgende vurdering (hele rapporten ligger som vedlegg til arealplanen):

«Ut fra observasjoner fra befaringen, vurderes det at BRU2 kan brukes som massetak til sjøfylling i ny havn. På grunn av den runde formen på steiner og blokker innenfor BRU2 er det vurdert at massene kan være ømfintlige mot erosjon, og derfor anbefales det å ikke bruke massene ytterst i fyllingen mot sjøen. Fyllingen må sannsynligvis bygges opp med erosjonssikre masser som sprengstein og eventuelt plastres med blokker ytterst, og deretter kan de avrundete massene fra BRU2 fylles innenfor dette området. Massene vil sannsynligvis være noe mer krevende å komprimere, og vil sette seg noe etter hvert. Det anbefales at man utfører korngraderingsanalyse og geotekniske beregninger for å undersøke setningsømfintlighet og telefarlighet.

Utførelsen må detaljeres av geotekniker senere i planfasen.»

Steinmassene innenfor området er altså vurdert som egnet som fyllmasse, men på grunn av fraksjonenes runde form og ømfintlighet mot erosjon kan de ikke benyttes til plastring eller bygging av sjeté. Hensikten med å avsette områder i arealplanen for masseuttak var nettopp å sikre tilgang på masser som er egnet for de to sistnevnte tiltak, og området i Nålkymbukta er dermed vurdert som uegnet for fremtidig masseuttak i denne sammenheng. Tidligere/eksisterende masseuttak er vist i planen med bestemmelser om videre bruk av området.

Røssevika

Figur 9: Dagens situasjon i Røssevika (foto hentet fra Google Street View)

Figur 10: Flyfoto og kartutsnitt av tidligere masseuttak i Røssevika

Også i Røssevika er det tidligere tatt ut masser og området er forlatt uten at skjæringer er arrondert eller området tilbakeført til naturtilstand. Eksisterende skjæringer er 2-4 meter høye og det ligger en del overskuddsmasser i området. Området er uegnet for friluftsliv og ligger i god avstand fra bebyggelse.

Ingeniørgeolog har befart området for å vurdere massenes egnethet for havneprosjektet og har følgende vurdering (hele rapporten ligger som vedlegg til arealplanen):

«Bergarten innenfor planlagt massetak er granittisk gneis. Bergmassen er lite oppsprukket og fremstår som homogen. Det vurderes at bergarten i massetaket er godt egnet for produksjon av stein, og det er vurdert å være godt mulig å produsere stor blokk forutsatt at bor-, lade- og tennplanen tilpasses til dette.

Planlagt massetak BRU1 ligger innenfor utløpsområdet for snøskred og steinsprang i NVEs aktsomhetskart. Det er ikke noen tidligere registrerte skredhendelser, og det er ingen kjente skredløp som kommer i konflikt med planområdet. Det er heller ikke observert noen tegn på snøskred eller steinsprang, som for eksempel skadde trær. Det vurderes at steinsprang ikke vil nå ned til BRU1.

Det vurderes å være risiko for at snøskred kan nå BRU1, og derfor anbefales det at produksjonen kun pågår i sommerhalvåret.»

Massene i området i Røssevika er altså vurdert som egnet for uttak av stein i blokkfraksjon som kan benyttes til plastring og bygging av sjeté, i tråd med behovet. Av slik produksjon vil det også bli overskuddsmasser som kan brukes i fylling. Basert på konsekvensutredning av området (vedlegg 3) er området anbefalt avsatt til massetak. Denne anbefalingen er basert på at tiltaket vil få lite negative konsekvenser for natur og samfunn fordi det ligger langt fra bebyggelse, i et område som ikke benyttes til friluftsliv eller annet i dag. Det har tidligere pågått uttak av steinmasser her og ved nytt uttak vil krav om tilbakeføringsplan tre inn slik at området avsluttes med arrunderte skjæringer og med tilbakeføring i form av såjord/ tilrettelegging for gjengroing av naturlige arter.

Videre er det ved hjelp av 3D beregnet hvor store mengder masser som er tilgjengelig i området, og disse beregningene viser at det kan hentes mye masser her. Sammenstilt med tall hentet fra Kystverkets forprosjekt for havneprosjektet er tilgangen på masser innenfor området betraktelig. Forprosjektet angir et massebehov på 310 000 t_{fm3} (inkl. sjeté) mens 3D-beregningene anslår at det er potensiale for uttak av 450 000 – 530 000 t_{fm3} innenfor området.

Også gjennom dette området går en kraftledning i luftspenn. Tidligere uttak er begrenset slik at det ikke har kommet i berøring med selve traséen, men fremtidig uttak kan ikke unngå å berøre eksisterende trasé. Det er likevel vurdert en mulighet for uttak uten å måtte legge om traséen. Temaet er luftet for netteier, Troms Kraft, men løsninger for enten omlegging eller bevaring av trasé for høyspentledning må avklares nærmere i forbindelse med utarbeiding av driftsplan for anlegget.

Ut ifra en samlet vurdering av konsekvenser fra de tre ulike utredninger, ingeniørgeologiske vurderinger og beregning av tilgang på masser er området i Røssevika avsatt som fremtidig masseuttak i planen. Til området er det stilt særskilte krav i planbestemmelsene punkt 2.1.5.

9. PLANENS SAMLEDE VIRKNINGER

9.1. Styrking av tettstedene

Senjahopen, Skaland og Mefjordvær er kommunens tre tettsteder. Et viktig fokus i planarbeidet har vært å styrke tettstedene i form av å tilrettelegge for boligbygging, næringsutvikling og etablering av aktuelle samfunnsfunksjoner. Det er viktig at det tilbys gode bomiljø alle de steder hvor det finnes bosetting i kommunen, men det er samtidig et poeng å fortette der kommunen allerede er tettest befolket. Slik utvikling er i tråd med statens føringer for samordnet areal- og transportplanlegging og knutepunktstrategier. Det avsettes områder for boligbygging og næringsutvikling i planen som er i tråd med disse føringene og i tråd med kommunens egne mål. Det er flere fordeler ved slik utvikling:

- Folk bosetter seg der hvor infrastruktur er etablert. Dette gir både et godt tilbud til innbyggerne og kommunen får færre anlegg å drifte og holde oversikt over.
- Økt aktivitet og bedre sosiale tilbud i tettstedene
- Man unngår nedbygging av matjord ved å konsentrere bebyggelsen i områder som allerede er bebygget
- Kommunen kan konsentrere sine sosiale tjenester og slik gi innbyggerne et bedre tilbud (f.eks. hjemmetjeneste og skoleskys)

9.2. Bevaring av ubebyggete områder

Det finnes en del relativt spredt bebyggelse i Berg; både boliger, fritidsboliger og næringsbygg. I planen avsettes ingen uberørte områder for bebyggelse. Områder som allerede er «tatt hull på» gjennom enkeltsaksbehandling tidligere er utredet og flere av disse er avsatt til fremtidig

utvikling til ulike formål i planen. Dette gjelder spesielt for fritidsbebyggelse, hvor det er avsatt områder i to ulike kategorier. I mer konsentrerte områder, hvor det allerede finnes en del fritidsboliger i dag, avsettes areal i planen for fremtidig fritidsbebyggelse. Her ser man for seg noe tettere bebyggelse, gjerne i form av hyttefelt, hvor det er tilrettelagt for infrastruktur eller hvor det tillates etablering av private anlegg for dette. Den andre kategorien er spredt fritidsbebyggelse i LNFR-områder. Det avsettes noen få slike områder i planen, men dette er også områder hvor det ligger enkelte fritidsboliger i dag. Forskjellen fra de øvrige fritidsboligområdene er at det i disse områdene skal bygges spredt og at det kun kan tillates et svært begrenset antall fritidsboliger i hvert område i løpet av planperioden. Arealformålet er LNFR og det skal ikke gjøres terrenginngrep for å etablere infrastruktur til fritidsboligene.

Det avsettes areal for ulike typer fritidsbebyggelse flere steder i kommunen og tilbudet til de som ønsker å bygge hytte er således veldig godt i Berg. Noe av hensikten med en slik strategi er nettopp å bevare de uberørte områdene. Det er viktig å avsette tilstrekkelig areal i områder som er funnet egnet og med en tilstrekkelig variasjon slik at folk får mulighet til å finne attraktive hyttetomter i tråd med planen, og slik unngå et press på de arealer som ønskes bevart.

9.3. Bevaring av spesielt verdifulle natur- og kulturressurser

I arbeidet med arealplanen er det gjort en vurdering av områder med spesielt viktige natur- og kulturverdier. Temakart Kulturminner er et vedlegg til planen, som skal være til hjelp ved fremtidig saksbehandling. Temakartet er basert på kommunens kulturminneplan og viser både sammenhengende områder som i kulturminneplanen er foreslått som båndlegging/ hensynssone (H570) og kulturminner registrert i databasen Askeladden (H730).; kulturminner fredet etter kulturminneloven, vernet etter plan- og bygningsloven eller kulturminnefaglig vurdert som verneverdige. Begge hensynssonene er også angitt i selve plankartet.

Noe av det som gjør Berg til et fint sted å bo og besøke er de store naturverdiene som finnes her. Disse har vært viktige å bevare og sikre for fremtiden. Friluftslivskartleggingen har ligget til grunn for arbeidet med arealplanen og områder med stor verdi for friluftsliv har vært unngått ved vurdering av nye byggeområder. Svært viktige friluftsområder er vist med hensynssone friluftsliv (H530) i selve plankartet. Planen bidrar også til økt friluftsliv ved å avsette areal til utfartsparkering i tilknytning til populære turmål. Temakart Tur- og Friluftsområder viser de ulike friluftsområdene i kommunen med gradering etter betydning/ bruk. Det fremgår av temakartet at det foregår mye tur- og friluftsliv i Berg!

Ut over dette er det avsatt et naturområde på Elvevoll innerst i Straumsbotn. Dette er et prioritert område for de naturverdier som finnes der og arealformålet utgjør en form for vern. Det finnes også områder som er båndlagt etter lov om naturmangfold.

9.4. Styrking av reiselivet og friluftslivet i kommunen

Reiseliv og friluftsliv er viktig for Berg og denne arealplanen skal bidra til å styrke disse interessene fremover. For å gjøre dette er det avsatt flere områder for fremtidig utfartsparkering i planen, disse er planlagt for å sikre innbyggere og besøkende god tilgjengelighet til naturen.

Som temakart, og hensynssone i plankartet, er viktige friluftsområder i kommunen vist. Dette for å hindre at disse berøres ved utbygging.

9.5. Tilgang på byggemasser – Utbedring Senjahopen fiskerihavn

Et sentralt tema i arealplanarbeidet har vært å sikre tilgang på tilstrekkelige byggemasser til det pågående utbedringsprosjektet i Senjahopen fiskerihavn. Det har vært viktig at mengden er tilstrekkelig, men også at transportbehovet er så lite som mulig når massene først er hentet ut. I

planen avsettes et relativt stort areal for masseuttak i Røssevika med tilknyttede planbestemmelser som skal være førende for kommende uttaksplaner. I tillegg tillater planen uttak i mindre skala i enkelte områder hvor det tidligere har vært tatt ut steinmasser til ulike formål, men hvor terrenget ikke har blitt tilbakeført til naturtilstand etter endt uttak. På denne måten håper man å få ryddet opp i noen «gamle synder». I tillegg er det aktuelt å utbedre fylkesveg 862 mellom Senjahopen og Mefjordbotn og overskuddsmasser fra dette arbeidet vil kunne benyttes i havna.

9.6. Oppdatert arealoversikt

Med tanke på kommunesammenslåingen som Berg står overfor har det vært viktig å fremskaffe en så god arealoversikt som mulig, både når det gjelder eksisterende bruk av områder og behovene fremover. Denne arealdelen vil utgjøre et godt grunnlag for den felles arealdelen som senere skal utarbeides for Senja kommune og er ett av Berg sine bidrag til denne prosessen.